

1 OCAK 2022 TARİHİNDEN İTİBAREN VERGİDEN İSTİSNA KIDEM TAZMİNATININ **YENİ TUTARI 10.848,59 TL'DİR**

ÖZET

19/1/2022 tarihli ve 7351 sayılı Kanununun 16 ncı maddesi ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen ve 1 Ocak 2022 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe giren geçici 38 inci madde hükmü ile *Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşme uyarınca %5 artış oranı üzerinden belirlenmiş olan katsayılar, sözleşme ücreti artış oranları ve ücret tavanları ile ortalama ücret toplamı üst sınırının %7,5 oranına göre yeniden belirlendiğinden 1.1.2022-30.06.2022 tarihleri arasında geçerli olmak üzere uygulanacak vergiden istisna kıdem tazminatı tutarı **10.848,59 TL** olarak hesaplanmıştır.*

Kıdem tazminatı belirli bir süre çalıştıktan sonra işine son verilen ya da emeklilik dolayısıyla işinden ayrılmak durumunda bulunan işçiye, çalıştığı süreye göre, işyerince topluca ödenen para olarak tanımlanmaktadır. Gelir Vergisi Kanunu'na göre kıdem tazminatlarının belirli koşullar içerisinde vergilendirilmemesi gerekmektedir.

Bu kapsamda 21/3/2018 tarihli ve 7103 sayılı Kanununun 5'inci maddesi ile değişik Gelir Vergisi Kanunu'nun kıdem tazminatı ile ilgili 25/7 nci fıkrası aşağıdaki gibidir.

"7. (Değişik: 21/3/2018-7103/5 md.) a) 25/8/1971 tarihli ve 1475 sayılı İş Kanunu ve 20/4/1967 tarihli ve 854 sayılı Deniz İş Kanunu'na göre ödenmesi gereken kıdem tazminatlarının tamamı ile 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanuna göre ödenen kıdem tazminatlarının hizmet erbabının 24 aylığını aşmayan miktarları (Hizmet ifa etmeksizin ödenen ücretler tazminat sayılmaz.);

b) Hizmet erbabının tabi olduğu mevzuata göre bu bendin (a) alt bendinde belirtilen istisna tutarının hesabında dikkate alınmak şartıyla, hizmet sözleşmesi sona erdikten sonra; karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında

yapılan ödemeler ve yardımlar (Bu bendin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.)”

7103 sayılı Kanunla 193 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının yeniden düzenlenen (7) numaralı bendinin (a) alt bendi ile 1475, 854 ve 5953 sayılı Kanunlara göre ödenen kıdem tazminatlarına uygulanacak istisnaya ilişkin düzenleme aynen korunmuştur.

Ayrıca, 7103 sayılı Kanunla 193 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki (7) numaralı bent eklenmiştir.

“7. Hizmet sözleşmesi sona erdikten sonra; karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ve yardımlar.”

1475 ve 854 sayılı Kanunlar uyarınca, hizmet erbabının çalıştığı süre ve kıdem tazminatına esas ücreti dikkate alınarak hesaplanan ve ödenen kıdem tazminatları istisna kapsamına girmekte olup hesaplanan bu tutarları aşan ilave ödemeler ise ücret kapsamında değerlendirilmek suretiyle vergilendirilmektedir.

Hizmet erbabının kıdem tazminatına esas ücretine göre hesaplanan ve en yüksek Devlet memuruna bir hizmet yılı için ödenen azami emekli ikramiyesi tutarını aşan ödemelerde ise en yüksek Devlet memuruna ödenen azami emekli ikramiyesi kadarlık kısmı istisnaya konu edilecek, aşan kısmı ise ücret olarak vergilendirilecektir.

Bu hesaplamada en yüksek devlet memuru olarak daha önce Başbakanlık Müsteşarı dikkate alınırken, yeni başlayan Cumhurbaşkanlığı sisteminde, **en yüksek devlet memuru olarak Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı** dikkate alınmaktadır.

11/6/2018 tarihli ve 30448 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 303 seri No.lu GVK Genel Tebliği ile 7103 sayılı Kanun değişikliğe ilişkin açıklamalar yapılmıştır. Bu açıklamaların bazı bölümleri aşağıdaki gibidir.

“ÖRNEK:

Örnek 8: (C) Anonim şirketinde 20 yıl süreyle çalıştıktan sonra 5/2/2018 tarihinde işten ayrılan (D)'ye, işvereni tarafından 854 sayılı Kanun uyarınca, kıdem tazminatına esas ücreti olan 7.500 TL üzerinden hesaplanan 150.000 TL kıdem tazminatı ödenmiştir.

Hesaplanan kıdem tazminatı tutarı 150.000 TL olsa da istisna edilecek tutar, en yüksek Devlet memuruna bir hizmet yılı için ödenen azami emekli ikramiyesi tutarı ve çalışma süresi dikkate alınarak hesaplanan tutarı aşamayacaktır. Vergiden istisna kıdem tazminatı tutarı bu örnekte 2/1/2018 tarihi itibarıyla geçerli olan 5.001,76 TL olarak dikkate alınacaktır.

Buna göre, (D)'nin 20 yıl çalışması karşılığı istisna edilecek azami tutar (5.001,76x20=) 100.035,20 TL dir. Bu nedenle (D)'ye ödenen 150.000 TL kıdem tazminatının 100.035,20 TL lik kısmı gelir vergisinden istisna edilecek, aşan kısım olan (150.000-100.035,20=) 49.964,80 TL ise ücret olarak vergiye tabi tutulacaktır.”

Kıdem tazminatına ilişkin yasal düzenleme, 4857 sayılı İş Kanununun 120'nci maddesi uyarınca halen yürürlükte olan 1475 sayılı İş Kanunu'nun 14'üncü maddesinde yer almaktadır. 4857 sayılı İş Kanunu'nun geçici 6'ncı maddesi uyarınca kıdem tazminatı için bir kıdem tazminatı fonu kurulacaktır. Kıdem tazminatı fonuna ilişkin Kanunun yürürlüğe gireceği tarihe kadar işçilerin kıdemleri için 1475 sayılı İş Kanunu'nun 14 üncü maddesi hükümlerine göre kıdem tazminatı hakları saklı olduğundan ve bugüne kadar Kıdem Tazminatı Fonu'na ilişkin yasal düzenleme yapılmadığından halen kıdem tazminatının 1475 sayılı Kanunu'nun 14'üncü maddesi uyarınca ödenmesi gerekmektedir.

11/06/2018 tarihli ve 30448 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 303 seri No'lu Gelir Vergisi Tebliğinde “Hizmet Erbabına Ödenen Tazminatların Vergilendirilmesi ile İstisna Uygulaması” başlığı adı altında açıklamalar yapılmıştır.

Bu kapsamda kıdem tazminatlarının gelir vergisinden istisna edilen tutarının hesaplanmasında memuriyet aylık katsayısı ile memuriyet taban aylığı katsayısı dikkate alınarak hesaplama yapılmaktadır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğünü [06/01/2022 tarihli ve 27998389-010.06.02-854887 yazısında](#); 1/1/2022-30/06/2022 döneminde geçerli olmak üzere; aylık katsayısının **(0,229979)**, memuriyet taban aylığı göstergesine uygulanacak taban aylık katsayısının **(3,59963)**, iş güçlüğü, iş riski, temininde güçlük ve mali sorumluluk zamlarının aylık tutarlara çevrilmesinde uygulanacak yan ödeme katsayısının ise **(0,072934)** olarak belirlendiği belirtilmiştir.

Ancak daha sonra Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü, Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşmenin İkinci Kısım Birinci Bölümünün 5 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca %5 artış oranı üzerinden belirlenmiş olan katsayıların, sözleşme ücreti artış oranları ve ücret tavanları ile ortalama ücret toplamı üst sınırının %7,5 oranına göre yeniden belirlenerek uygulanacağını belirterek [22/01/2022 tarihli ve 27998389-010.06.02-903791 yazısında](#); 1/1/2022-30/06/2022 döneminde geçerli olmak üzere; aylık katsayısının **(0,235445)**, memuriyet taban aylığı göstergesine uygulanacak taban aylık katsayısının **(3,68518)**, iş güçlüğü, iş riski, temininde güçlük ve mali sorumluluk zamlarının aylık tutarlara çevrilmesinde uygulanacak yan ödeme katsayısının ise **(0,074667)** olarak uygulanacağını belirtmiştir.

27.08.2015 tarih ve 29458 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2015/8057 No.lu Kararname ile en yüksek devlet memurunun emeklilik ikramiyesinde dikkate alınan emeklilik keseneği ve kurum karşılığı oranı % 200'den % 215'e yükseltilmiştir.

Buna göre, 1/1/2022-30/06/2022 döneminde geçerli olacak Kıdem Tazminatı Tavanı ise aşağıdaki olmaktadır.

01.01.2022-30.06.2022	Dönemi Kıdem Tazminatı Tavanı
(1,500.00 + 8,000.00) x 0.235445	= 2,236.73
(1,000.00 x 3.685180)	= 3,685.18
(500.00 x 0.235445)	= 117.72
(1,500.00 + 8,000.00) x 0.235445 x 215%	= 4,808.96
Toplam	10,848.59

01.01.2022 tarihinden itibaren, Gelir Vergisinden istisna edilecek kıdem tazminatı tutarı 10.848,59 TL' dir.

Brüt ücret üzerinden hesaplanması gereken kıdem tazminatından sadece damga vergisi kesintisi (binde 7,59 oranında) yapılması gerekmektedir.

İşe başlama tarihinden çıkış tarihine kadar geçen her tam yıl için işçiye 30 günlük brüt ücret üzerinden kıdem tazminatı ödenir. Bir yıldan artan süreler içinde aynı oran üzerinden ödeme yapılmaktadır.

Kıdem tazminatının tahakkuk ettirildiği tarih itibariyle mi yoksa ödendiği tarih itibariyle mi gider yazılacağı konusunda Maliye Bakanlığı'nın farklı görüşlerinin olduğunun dikkate alınması gerekmektedir.

Bu konuda Maliye Bakanlığı; 20/03/2015 tarihli ve 84098128-120.01.02.07[40-2013-3]-143 özelgesinde ¹

*“...kıdem ve ihbar tazminatının gider kaydı konusunda Gelir Vergisi Kanunu'nun 40'inci maddesinde özel bir hüküm olmamakla birlikte maddenin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi çerçevesinde kurum kazancının tespitinde gider olarak indirilebilmesi için İş Kanunu'na göre işçinin kıdem tazminatına hak kazanması ve hak edilen kıdem **tazminatının da işçiye ödenmiş olması gerekir. Tahakkuk etmiş olsa da ödenmemiş kıdem tazminatının gider yazılması mümkün değildir.** Bu nedenle, iş akdinin fesih sözleşmesi ile sona erdirilmesi veya mahkeme kararı dolayısıyla şirketiniz tarafından çalışanlarınıza ödenecek kıdem ve ihbar tazminatı giderlerinin, yukarıda yer alan hükümler çerçevesinde ödemenin yapıldığı dönemde kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.”*

görüşüne yer vermiştir.

¹ <http://www.gib.gov.tr/node/91003/pdf>

Kıdem tazminatları 1.1.2005 tarihinden itibaren aşağıdaki gibi olmuştur.

01.01.2005-30.06.2005 tarihleri arasında	1.648,90 TL
01.07.2005-31.12.2005 tarihleri arasında	1.727,15 TL
01.01.2006-30.06.2006 tarihleri arasında	1.770,63 TL
01.07.2006-31.12.2006 tarihleri arasında	1.857,44 TL
01.01.2007-30.06.2007 tarihleri arasında	1.960,69 TL
01.07.2007-31.12.2007 tarihleri arasında	2.030,19 TL
01.01.2008-30.06.2008 tarihleri arasında	2.087,92 TL
01.07.2008-31.12.2008 tarihleri arasında	2.173,18 TL
01.01.2009-30.06.2009 tarihleri arasında	2.260,04 TL
01.07.2008-31.12.2009 tarihleri arasında	2.365,16 TL
01.01.2010-30.06.2010 tarihleri arasında	2.423,88 TL
01.07.2010-31.12.2010 tarihleri arasında	2.517,01 TL
01.01.2011-30.06.2011 tarihleri arasında	2.623,23 TL
01.07.2011-31.12.2011 tarihleri arasında	2.731,85 TL
01.01.2012-30.06.2012 tarihleri arasında	2.917,27 TL
01.07.2012-31.12.2012 tarihleri arasında	3.033,98 TL
01.01.2013-30.06.2013 tarihleri arasında	3.129,25 TL
01.07.2013-31.12.2013 tarihleri arasında	3.254,44 TL

01.01.2014-31.12.2014 tarihleri arasında	3.438,22 TL
01.01.2015-30.06.2015 tarihleri arasında	3.541,37 TL
01.07.2015-31.08.2015 tarihleri arasında	3.709,98 TL
01.09.2015-31.12.2015 tarihleri arasında	3.828,37 TL
01.01.2016-30.06.2016 tarihleri arasında	4.092,53 TL
01.07.2016-31.12.2016 tarihleri arasında	4.297,21 TL
01.01.2017-30.06.2017 tarihleri arasında	4.426,16 TL
01.07.2017-31.12.2017 tarihleri arasında	4.564,37 TL
01.01.2018-30.06.2018 tarihleri arasında	5.001,75 TL
01.07.2018-31.12.2018 tarihleri arasında	5.434,42 TL
01.01.2019-30.06.2019 tarihleri arasında	6.017,60 TL
01.07.2019-31.12.2019 tarihleri arasında	6.379,86 TL
01.01.2020- 30.06.2020 tarihleri arasında	6.730,15 TL
01.07.2020-31.12.2020 tarihleri arasında	7.117,17 TL
01.01.2021-30.06.2021 tarihleri arasında	7.638,96 TL
01.07.2021-31.12.2021 tarihleri arasında	8.284,51 TL
01.01.2022-30.06.2022 tarihleri arasında	10.848,59 TL

Saygılarımızla...